

29. 3. 2000, C

Kytici čeká další loutkářský festival

Belgie, Německo, Maďarsko, USA, Japonsko, Rusko, Ukrajina, Bělorusko, Slovinsko, Španělsko, Německo, Izrael, Bulharsko, Srbsko, Tchaj-wan, Polsko a Česká republika.

Taková je skladba účastníků letošního největšího loutkářského festivalu v postkomunistické střední Evropě. Jde o festival nejen s dlouholetou tradicí, ale i s výraznou prestiží i vysokou uměleckou úrovní. Ten letošní bude již devatenáctý v řadě. (V Polsku se loutkářským festivalům dařilo i v éře minulé a bylo jim vždycky vrchovatě přáno.) Festival je soutěžní, některá představení jsou zařazena mimo soutěž a je pořádán jako bienále, stejně jako náš ostravský. (Ostatně byl pořadatelům ostravského Spectaculo interesse vzorem, i když zatím potřikrát uskutečněný festi-

val je oproti bielskobialskému jen loutkářským dítětem, které sice už běhá a pěkně mluví, ale do dospělosti má ještě moc a moc daleko.)

Ostravští se zúčastnili festivalu v Bielsku-Bialé v posledních letech již čtyřikrát v soutěžní i prezentační části. (Kubula a Kuba Kubikula, Kryštof Kolumbus, Oberon, Anička skřítek a Slaměný Hubert.) Českou republiku letos zastupuje nejen Divadlo loutek Ostrava, ale i pražské divadlo Buchty a loutky (obě divadla jsou zařazena do soutěže), hostem festivalu je navíc i Divadlo DRÁK z Hradce Králové.

Ostravští se představí s inscenací Erbenovy Kytice (režie Petr Nosálek), která na březnovém Ostravaru patřila mezi úspěšná festivalová představení u kritické divadelní obce i u mladé studentské kritiky.

V sobotu 29. dubna ve tři hodiny odpoledne držte ostravským loutkářům palce. (m)

Kytice - známé verše s lehce humorným odstupem

Nové nastudování inscenace v Divadle loutek je velmi zdařilé

TEREZA DAVIDOVÁ

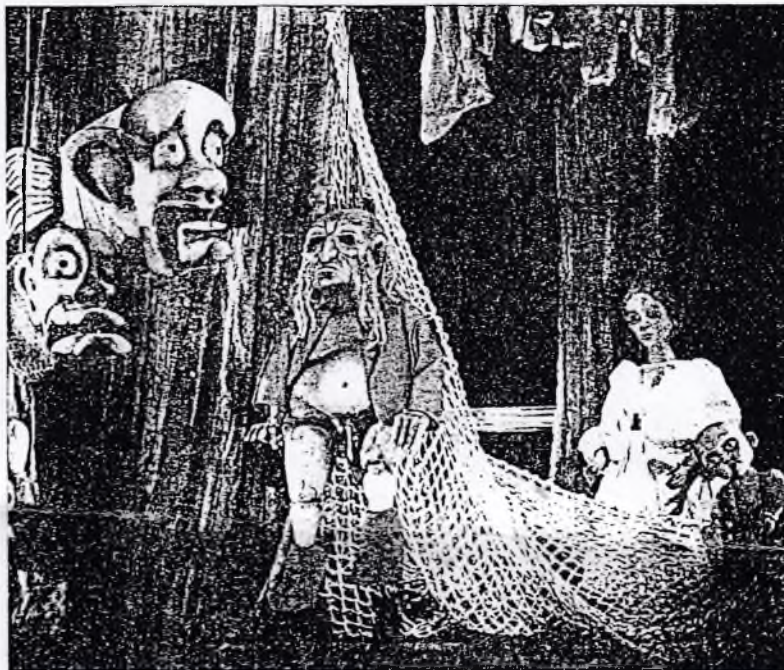
Znáte se k poetickému odkazu našich obrozenců bude jistě vždy neodlučně patřit k projevu národní hrdosti. Hladina průzračného pramene novodobé češtiny se snad nejtřpytější odráží v nesmrtelné sbírce Karla Jaromíra Erbena Kytice. Básníka, který - řečeno s Janem Skácelem - nám „uvil kytici, kytici divučarou. A tato kytka, na rozdíl od jiných, neuvadá...“.

V roce 1992 spatřila světlo rampy její dramatická podoba v ostravském Divadle loutek, a to s nesmírně inspirativním výsledkem. Není tedy divu, že se její tvůrčí rozhodli inscenaci po letech opět obnovit a nastudovat pro uvádění v prostorách svého nového divadla, kterého se mezi tím - k velké radosti své i svých malých či velkých diváků - dočkali. Je to totiž umělecký počín mimořádné působivosti, tvůrčí invence a jevištní poezii prostoupené fantazie. Křehká krása a působivá navíta předlohy jsou tu-

močeny režisérem Petrem Nosálem, hudebním skladatelem Pavlem Helebrandem a scénografem Tomášem Volkmerem s obrazivou invencí posvěceným způsobem. Niterný přístup a opravdovost jejich motivace jim umožňují lehce humorný odstup, kterým je s rafinovanou nápaditostí podněcována diváková vnímavost k obsahu vybraných básní (za zasloužené dramaturgické spolupráce Hermíny Motýlové).

recenze

Známé verše s nevšední působivostí interpretují Božena Homolková, Vladimíra Krakovková, Lenka Čipová, Edita Bandyová, Jiří Sedláček, Ivan Feller, Ivo Marták a Nikos Engonidis. Jejich výkony zdobí tvůrčí nápaditost a vtipné navozování potřebné atmosféry. Ať už je to v dramaticky rozehrávaných obrazech Vrba, Vodník, Zlatý kolovrat nebo Svatební košile. Vždy je s hravou odlehčeností poeticky vystižena baladická příběhu, někdy i s jemnými hororovými náznaky. Hudební nastudování dodává inscenaci další výrazný rozměr čiré emotivnosti. Účinně tak přispívá k tomu, aby scénicky výrazná snaha o spirituální charakter představení došla u diváků potřebného vyznění.

Po téměř osmi letech od první premiéry se na jevišti Divadla loutek vrátila Erbenova Kytice. Inscenaci se soubojem nastudoval opět Petr Nosálek. Autorem výpravy je Tomáš Volkmer. Foto FRANTIŠEK REZNIČEK

MORAVSKOSLEZSKÝ DEN, 9.2.2000, A.12

Z představení Kytice

Foto: František Rezníček

Petr Nosálek, umělecký šéf Divadla loutek Ostrava, potvrdil opět své kvality

Kytice je velmi vtipná a poetická

JIRÍ GORDON

OSTRAVA. Během svého působení v Ostravě – ale nejen zde – upozornil na sebe Petr Nosálek jako osobitý režisér.

Jeho představení se vyznačují svěbytnou, k lyrické snivosti stihnoucí fantazií. Dokáže samozřejmě rozehráti jeviště i prostředky daleko razantnějšího kalibru, ale i v těchto případech jde vždy o jevištní realitu, obestřenou jemným oparem vynalézavých metafor. Nyní se v ostravském Diva-

dle loutek ujal funkce uměleckého šéfa. Uvedl se nastudováním obnovené premiéry své někdejší inscenace z roku 1992 – dramatizovaným přednesem slavné „Kytice“ Karla Jaromíra Erbena. Jistě při tom „v skrytu duše“ doufal, že úspěšně představení znovu zaujme své diváky obdobně, jako tomu bylo před léty. A jeho očekávání se v impozantní míře opravdu naplnilo.

Představení vyrůstá z roviny jemné parodie a humorné spontánnosti. Jevištní obrazy jsou plné vtipu a invence a jejich vyznění má moderní poetický náboj. Ve strhujícím hu-

debním nastudování skladatele Pavla Helebranda a ve vynalézavé funkční výpravě Tomáše Volkmera se pro diváky stává excelentním uměleckým zážitkem. Ze známé básnické sbírky jsou jevištně pře- vyprávěny příběhy, patřící k „literární výbavě“ každého školáka (dramaturgie: Hermína Motýlová). Prosté vyznění úcty k českému jazyku („Matějdouška“), elegické připomenutí víry v Boží všudypřítomnost („Vrba“) i tří „obrozenecké horror“ („Vodník“, „Zlatý kolovrat“, „Svatební košile“) jsou divákovi vnímány se sugestivním zaujetím jistě i

díky znamenitým výkonům všech zúčastněných interpretů – Edity Bandyové, Lenky Čipové, Nikose Engonidise, Ivana Feller, Boženy Homolkové, Vladimíry Krakovkové, Iva Martáka a Jiřího Sedláčka. Jejich uvolněnost a výrazová nápaditost jsou provázeny i přesnou vzájemnou souhrou. A tak se ostravská „Kytice“ řadí k tomu nejlepšímu, co na ostravských scénách v poslední době vzniklo.

Premiéra byla provázena také vernisáží výstavy scénografických návrhů a obrazů ostravského výtvarníka Václava Kábřta.

SVOBODA, 31.1.2000, A.8

ROUNOST, 29. 11. 2000, 1.9

Divadlo loutek přivezlo na Festival Radosti vítěznou inscenaci přehlídky Ostravar 2000 **Erbenova Kytice je stále vděčným námětem**

LIBUŠE ZBORILOVA

BRNO. Díky 5. festivalu Radosti jsme mohli v pondělním podvečeru jako prvního hosta vidět vítěze letošního činoherní přehlídky Ostravar – Divadlo loutek z Ostravy – s kouzelným nastudováním Erbenovy Kytice.

Na českých jevištích to není poprvé, kdy divadelníci sahají po scénickém ztvárnění Erbenových až hororových balad. Ostravští loutkoherci vybrali čtyři: Vrba, Vodníka, Zlatý kolovrat a Svatební košile, jež zarámovali úvodní básní Kytí-

ce. V režii svého uměleckého šéfa Petra Nosálka inscenují poezii důsledně loutkářskými prostředky. Aniž by byla setřena zvukomalebnost a poetičnost dramatických veršů (interpretovaných perfektní češtinou), využívá režie nejen loutkářských, ale i muzikálně pěveckých schopností aktérů (hudbu s využitím děl českých národních skladatelů připravil Pavel Helebrand).

Výchozím scénografickým prvkem Tomáše Volkmera je otočné malé jeviště ohraničené sloupovými portály s jednou truhlou upomínající stejně jako kostýmy dobu národního obrození. V jednotlivých baladách se střídají čtyři herečky a stejný počet herců v rolích a komparsu. Všichni

navíc hrají na některý z dechových či smyčkových nástrojů (využito je i harmonium), vodí loutky, recitují sólově i sborově, zpívají, prostě projevují se výsostně muzicky. Volkmer použil různé typy loutek, jejichž velikost se od první básně vždy poněkud zvětšuje, Svatební košile už hrají „živáčci“. Vtipný náhled nad téměř 150 let starými verši (vydány byly roku 1853) se projevuje v míře neurážející předlohu, přitom dávající příležitost vyhrát si i v maličkostech až u slovních či situačních.

V žádném případě se nejedná o plagiát předchozích jevištních pokusů (z nichž nejznámější je ze Semaforu), ale o svěbytný loutkářský doklad

stálé živosti jednoho ze základních děl české básnické literatury.

Ve Svatebních košilích hrají Vladimíra Krakovková a Jiří Sedláček.

Foto: z programu k inscenaci